

Om kapitalplacering samt uttag från spärrat bankkonto

De medel som inte används till huvudmannens eller barnets uppehälle, utbildning eller nytta i övrigt ska placeras. Den allmänna regeln i föräldrabalken¹ om placering av en huvudmans eller ett barns pengar säger att de ska placeras så att de ger tillräcklig trygghet för deras bestånd och så att de ger skälig avkastning. Att sätta in pengar på ett räntebärande bankkonto anses uppfylla dessa båda krav. Dessutom kan det krävas av en ställföreträdare att åtminstone en gång om året se över placeringen av huvudmannens eller barnets medel.

Samtycke från överförmyndare-överförmyndaren för kapitalplacering

Placering i aktier och försäkringar kräver överförmyndarens samtycke². Om det finns anledning, kan överförmyndaren besluta att aktierna ska förvaras och förvaltas av ett värdepappersinstitut.

Fakta

Köp av andelar i värdepappersfonder som står under Finansinspektionens tillsyn samt vissa obligationer kräver inte överförmyndarens samtycke. Sådan placering görs helt på ställföreträdarens ansvar.

Särskilt för föräldrar

Om barnets tillgångar överskrider 8 basbelopp ska föräldrarna anmäla detta till överförmyndaren, det vill säga när så kallad kontrollerad förvaltning har gått in. Det spelar ingen roll hur barnet har fått pengarna, gränsen på 8 basbelopp gäller för all egendom och då gäller de strängare reglerna om överförmyndarens samtycke.

Sådan anmälan görs bäst genom att skicka in en förteckning över barnets tillgångar och skulder, se särskild blankett. Kontrollerad förvaltning kan också inträda om en gåvogivare eller testator har föreskivit att gåvan eller arvet till barnet ska stå under överförmyndarens kontroll³.

Fakta

Föräldrar förvaltar fritt sina barns egendom upp till 8 basbelopp, så kallad fri föräldraförvaltning³. Föräldrar kan i sådant fall utan samtycke från överförmyndaren fritt köpa andelar i värdepappersfonder, aktier, obligationer eller försäkringar för barnets räkning.

Om kapitalplaceringen avser pengar som barnet fått genom arv, försäkring eller skadestånd. Ska du göra en begäran om samtycke till kapitalplacering angående en omyndig med pengar från ett spärrat bankkonto, där pengar har satts in på grund av till exempel en försäkringsersättning eller ett arv⁴, ska förutom ovanstående även en förteckning över barnets samtliga tillgångar och skulder lämnas in tillsammans med ansökningsen. Detta för att överförmyndaren dels ska kunna avgöra om placeringen kräver överförmyndarens samtycke på grund av att föräldrarnas förvaltning är kontrollerad och om så är fallet, dels kunna bedöma om samtycke kan ges till placeringen utifrån barnets samlade förmögenhet.

¹ 12 kap. 4 § föräldrabalken

² 13 kap. 5-6 §§, 14 kap. 5-6 §§ föräldrabalken

³ 13 kap. 2 § föräldrabalken

⁴ 16 kap. 11 § föräldrabalken

Handel med aktier genom generellt samtycke

Överförmyndaren kan besluta om generellt samtycke till handel med aktier för en viss tidsperiod, inom viss beloppsgräns och med vissa restriktioner. Då krävs inte samtycke för varje enskilt köp.

Ansökan om samtycke till kapitalplacering

Ansökan om samtycke till placering av kapital görs på särskild blankett.

Av ansökningen ska följande framgå:

- Barnets eller huvudmannens samlade förmögenhet samt hur denna är fördelad
- Sökandens erfarenhet av kapitalförvaltning
- Ange om du har fått ekonomisk rådgivning och i så fall från vem, exempelvis från bank.
- Balans och risk för föreslagen placering
- Placeringens avgifter och skatter
- Placeringens bindningstid
- Att aktier är föremål för handel på börslista
- I vilken valuta handeln sker
- Förteckning över tillgångar och skulder, i förekommande fall

Samtycke till uttag från spärrat bankkonto

En placering av kapitalet kan ibland kräva två beslut från överförmyndaren; ett medgivande till uttag från ett spärrat konto för det angivna ändamålet och ett beslut om att samtycka till ställföreträdarens placering.

Ansökan om samtycke till uttag från spärrat bankkonto görs på särskild blankett.

Av ansökan ska följande framgå:

- Från vilket av huvudmannens eller barnets bankkonto uttaget ska ske
- Ändamålet för uttaget samt motiv till varför uttaget behövs
- Underlag som styrker behovet av uttag samt beloppet

I ett beslut om uttag kan komma att föreskrivas att uttaget ska återredovisas inom viss tid med kvitton. För redan vidtagna åtgärder ska kvitton bifogas ansökningen.

Fakta

Pengar som överförs från ett spärrat bankkonto till ett annat spärrat bankkonto, även i annan bank, maskinellt genom bankens försorg, kräver inte överförmyndarens samtycke.